

Državni izpitni center

P 1 9 3 A 1 0 1 1 3

ZIMSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Ponedeljek, 3. februar 2020

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Splošna navodila

- Kadar kandidat dopolnjuje poved, mora biti odgovor vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilen (npr. nal. 1).
- Pri nalogah, pri katerih mora kandidat podčrtati, prečrtati ali obkrožiti odgovor, upoštevamo pravilnost odgovora, tudi če je oznaka drugačna (npr. nal. 2, 15.3).
- Kadar pričakujemo odgovor ali rešitev v povedi, lahko kandidat dobi točko za jezikovno pravilnost le, če je poved pomensko ustrezna (npr. nal. 8, 10).
- Pri nalogah izbirnega tipa lahko kandidat obkroži samo eno črko, če v navodilih ni določeno drugače. Če obkroži več črk, se naloga točkuje z 0 točkami (npr. nal. 2, 5).

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Bernarda Županek ♦ Delo ♦ Kabinet čudes 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Znanje ♦ Izobraževanje 	4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1
		<ul style="list-style-type: none"> ♦ po smislu, npr., ena od: ♦ Arheološki park Emona / ogled Arheološkega parka Emona ♦ pot po nekdanji Emoni ♦ arheološki park v Ljubljani 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ pot po Ljubljani v rimsko Emono ♦ raziskovanje rimske Emone 	

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ C		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ javno ♦ enogovorno ♦ publicistično ♦ prikazovalno 		4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 2 ♦ 4 ♦ 1 ♦ 3 ♦ 5 		5 pravilnih rešitev = 2 4, 3 pravilne rešitve = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ B ♦ Č 		1 za obe pravilni rešitvi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NE ♦ DA ♦ NE ♦ NE ♦ DA ♦ DA 		6 pravilnih rešitev = 3 5, 4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	2	<ul style="list-style-type: none"> po smislu, npr., štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ kanalizacijski pokrov / pokrov rimske kloake / pokrov rimske kanalizacije / velik kamen (ob prometni Aškerčevi cesti) ♦ Emonska hiša / emonska hiša ♦ Rimski zid (na Mirju) / rimski zid / emonsko obzidje ♦ krstilnica ♦ (rimska/emonska) pokopališča ♦ Mestni muzej Ljubljana 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ pisani mozaiki ♦ ostanki (stenskih) fresk / (stenske) freske ♦ ostanki ogrevalnega sistema 	4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	2	<ul style="list-style-type: none"> po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Jože Plečnik je oblikoval današnjo podobo Rimskega zidu. ♦ Jože Plečnik je obnovil zid in je zaslužen za njegovo sedanjo podobo. 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Ne vedo pa vsi, da je za njegovo sedanjo podobo zaslužen arhitekt Jože Plečnik. 	1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	<ul style="list-style-type: none"> po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ čeprav so označene (s tablami in do njih vodijo kažipoti) ♦ kljub temu da nas nanje opozarjajo table in kažipoti ♦ čeprav/četudi si pri ogledu lahko pomagamo s številnimi vodniki 		
	1	<ul style="list-style-type: none"> po smislu, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ ker se pot do nje vije mimo današnjih zasebnih hiš in dvorišč ♦ ker je pot do nje zelo vijugasta ♦ ker je med zasebnimi hišami in dvorišči ni lahko najti 		

1	po smislu, npr., ena od: ♦ ki naj bi prebivala na Rimskem zidu ♦ ki prebiva na Rimskem zidu		
1			za jezikovno pravilnost vseh treh odvisnih stavkov
Skupaj	4		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	2	po smislu, npr., ena od: ♦ Telefona na zadnji fotografiji prikazujeta aplikacijo Nexto, ki je v besedilu ponujena kot ena izmed možnosti, s katero si lahko pomagamo pri iskanju ostankov Emone. ♦ Na prvem telefonu je na zemljevidu prikazanih vseh deset lokacij Arheološkega parka Emone, na drugem pa je naštetih nekaj rimskih ostankov, ki jih lahko spoznamo s pomočjo aplikacije. ♦ Na telefon si lahko naložimo aplikacijo Nexto, ki nam lahko služi kot vodnik po poteh Emone.		1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11.1	2	po smislu, npr., ena od: ♦ To pomeni, da je tistim, ki Emone še ne poznajo, na voljo veliko različnih možnosti odkrivanja nekdanjega mesta. ♦ Avtorica nam je v besedilu predstavila številne možnosti za odkrivanje Emone, zato meni, da jo res lahko spoznamo. ♦ Avtorica meni, da ob vseh storitvah in možnostih, ki so na voljo, ni razloga, da si Emone ne bi ogledali.		1 za pomensko ustreznost povedi 1 za jezikovno pravilnost povedi
11.2	3	po smislu, npr., ena od: ♦ Park bi si ogledal s pomočjo mobilne aplikacije Nexto. Svoj telefon imam namreč vedno pri roki in zato bi z njegovo pomočjo najhitreje poiskal tiste lokacije parka, ki me zanimajo. ♦ Izbrala bi mobilno aplikacijo, ker je najbolj praktična in hitro dostopna. ♦ Izbral bi možnost, da sam raziščem park. Pomagal bi si s tablam in aplikacijo. Rad raziskujem, posebej me zanimajo skrivnostne stvari, do katerih je težko priti. ♦ Izbrala bi ogled z vodičem. V sodobnem času so na vsakem koraku elektronske vsebine, izgubil pa se je človeški stik. Poleg tega vodič pozna kakšno anekdoto, ki ni napisana na tabli. ♦ Izbral bi tiskani vodnik, ker si znamenitosti rad ogledujem sam, obenem pa je v njem vedno dovolj informacij, da veliko izvem.		1 za navedbo načina ogleda 1 za pomensko ustrežno utemeljen odgovor 1 za jezikovno pravilnost utemeljenega odgovora Če je kandidat napisal, KAJ bi si ogledal, npr. <i>Ogledal bi si Emonsko hišo, ker jo je težko najti, jaz pa imam rad izzive, odgovor ni pravilen.</i>
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Sprehod po Ljubljani je zelo zanimiv, saj se v središču prestolnice lahko odpravimo v rimske čase. / Sprehod po Ljubljani je zelo zanimiv, kajti v središču prestolnice se lahko odpravimo v rimske čase. 		1 za ustrezno pretvorbo 1 za jezikovno pravilnost povedi Upoštevamo tudi nekoliko spremenjen besedni red, če ne vpliva na vsebinsko pravilnost povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13.1	1	◆ A		
13.2	1	po smislu, npr., ena od: ◆ (v) tretjem/3./3 ◆ računalniški program		
13.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ DA ◆ NE ◆ NE ◆ DA 		4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 3 ◆ 4 ◆ 6 ◆ 2 		4 pravilne rešitve = 2 3, 2 pravilni rešitvi = 1
14.2	1	◆ dober tek		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15.1	1	◆ nedovršni/nedov.		
15.2	2	po smislu, npr., ena od: ◆ Noč je legla na zemljo. ◆ Zvečer želim samo še leči in zaspati. ◆ Po nesreči je obležal. ◆ Atlet se je utrujen ulegel na tla.		1 za pomensko ustreznost povedi z dovršnim glagolom 1 za jezikovno pravilnost povedi
15.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ lažen ◆ lažji 		1 za obe pravilno izbrani besedi
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
16.1	1	♦ Č		
16.2	1	♦ B		
16.3	1	♦ članek		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
17	1	♦ Arheološki park (Emona) / park		
	1	♦ (deset) lokacij	♦ lokacije	
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
18	1	po smislu, npr., ena od: ♦ (stvarno) lastno ime ♦ poimenovanje stavbe		Če je kandidat k pravilnemu odgovoru pripisal še napačnega, npr. <i>zemljepisno ime oz. ime objekta</i> , ne dobi točke.
	1	po smislu, npr., ena od: ♦ občno ime (jedi/rezine) ♦ vrstno poimenovanje ♦ vrsta sladice		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
19	2	♦ V arheološkem parku v Ljubljani ☐ si lahko ogledate ostanke Emone, rimskega mesta, ki je na naših tleh obstajalo pred približno 2000 leti. Na enournem sprehodu po desetih lokacijah parka ☐ si lahko pomagate tudi z Nextom, mobilno aplikacijo, ki si jo naložite na telefon, bolj tradicionalne pa lahko po parku še vedno popejete ☐ muzejski vodič. Prepričani smo, da vas bo potovanje v rimske čase navdušilo in ☐ da se boste z veseljem vračali v Emono.		Brez napak = 2 1, 2 napaki = 1 Upoštevamo tudi na novo narejene napake.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	2	♦ naslov sporočevalca in naslovnika, kraj in datum pisanja	2 = pravilna, popolna in smiselna navedba podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja 1 = do dve manjši nepravilnosti ob smiselni navedbi podatkov o sporočevalcu, naslovniku ter o kraju in datumu sporočanja (npr. naveden je samo datum / kraj in datum sta napisana vzporedno z naslovom naslovnika) 0 = manjkajo podatki o sporočevalcu ali o naslovniku ali o kraju in datumu sporočanja / podatki o sporočevalcu in naslovniku so na napačnih mestih
Zgradba	1	♦ poimenovanje besedilne vrste z izraženo temo in ustrezen nagovor	1 za obe prvini
	1	♦ (vljudnostni zaključek in) pozdrav ter podpis z navedbo vloge sporočevalca (če ta ni izražena v naslovu sporočevalca ali v jedrnem delu)	1 za obe prvini
	1	♦ izrek prošnje (izraženo z glagolom v 1. osebi ednine ali v 1. osebi množine) in razlog	
Vsebina	3	♦ okoliščine <ul style="list-style-type: none"> – čas obiska – druge okoliščine, npr., ena od: <ul style="list-style-type: none"> o velikost skupine o udeleženci ogleda ♦ pomen obiska parka 	1 1 1
	2	♦ jezikovna pravilnost	2 napaki = – 1 točka, do 0 točk
	2	♦ slogovna ustreznost <ul style="list-style-type: none"> – resničnost in smiselnost podatkov – ustrezen in spoštljiv nagovor in pozdrav (primera neustreznosti: <i>Dragi uslužbenci muzeja!</i>, <i>Prisrčen pozdrav, Spoštovani Mestni muzej Ljubljana</i>) – brez ponavljanja besed/besednih zvez – brez zastranitvev – prevladujoča objektivnost 	Za vsako vrsto slogovne neustreznosti odštejemo 1 točko, do 0 točk. Jezikovno pravilnost in slogovno ustreznost vrednotimo samo, če je kandidat za vsebino dobil vsaj 2 točki.
Skupaj	12	Če vsebina besedila ne ustreza navodilom naloge, npr. sporočevalec nagovarja dijake/vabi dijake na ogled parka, se vsebina ovrednoti z 0 točkami. Če je kandidat napisal besedilo druge besedilne vrste, npr. obvestilo/vabilo, se naloga ovrednoti z 0 točkami.	

1. primer prošnje

Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo
Zdravstvena pot 1
1000 Ljubljana

Ljubljana, 3. 2. 2020

Mestni muzej Ljubljana
Gosposka ulica 15
1000 Ljubljana

PROŠNJA ZA VODENJE SKUPINE DIJAKOV

Spoštovani!

Sem Anže Novak, predsednik Dijaške skupnosti Srednje šole za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo v Ljubljani. Prosim vas za vodenje skupine dijakov po Arheološkem parku Emona.

Našo šolo bodo v prihodnjem tednu obiskali dijaki in dijakinje Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor, s katerimi sodelujemo pri projektu Rimljani na slovenskih tleh. V času, ko bodo pri nas, bi jim radi pokazali rimske ostanke v Ljubljani, zato vas prosimo za vodenje skupine 20–25 dijakov po vašem parku. Ogled bi nam zelo veliko pomenil, saj bi nam pomagal uspešno zaključiti naš projekt.

Obiskali bi vas lahko v ponedeljek ali torek od 15. ure dalje. Prosim vas, da mi na zgornji naslov sporočite, ali je ogled v tem času mogoč.

Lep pozdrav

Anže Novak

2. primer prošnje

Ana Novak
Srednja šola za farmacijo, kozmetiko in zdravstvo
Zdravstvena pot 1
1000 Ljubljana

Ljubljana, 10. 1. 2020

Mestni muzej Ljubljana
Gosposka ulica 15
1000 Ljubljana

PROŠNJA ZA VODENI OGLED ARHEOLOŠKEGA PARKA EMONA

Spoštovani!

Na naši šoli se bodo v okviru izmenjave nadarjenih dijakov v prvem tednu februarja izobraževali dijaki s Srednje zdravstvene in kozmetične šole Maribor. Želimo jim pokazati nekaj znamenitosti Ljubljane, med drugim tudi ostanke iz rimskih časov, zato bi v popoldanskem času radi obiskali Arheološki park Emona. Vljudno Vas prosim, če lahko za skupino dijakov pripravite vodeni ogled parka. Prepričani smo, da bodo naši gostje z zanimanjem spoznavali bogato zgodovino slovenske prestolnice, zato upamo, da se bomo lahko z Vami dogovorili za obisk.

Prosim Vas, če mi lahko odpišete na e-naslov ana.novak@hotmail.com, da se dogovorimo o podrobnostih ogleda.

Zahvaljujem se Vam za odgovor in Vas lepo pozdravljam.

Ana Novak,
predsednica DS SŠFKZ

IZPITNA POLA 2

1. Vodena interpretacija: Suzana Tratnik, Tombola ali življenje (odlomek), Odpustiti ali ne odpustiti

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2	Ni opredeljitve. Opredelitev je napačna.	Odlomek je zelo dramatičen.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je predvsem epski.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	Odlomek je iz pripovednega besedila, v njem pa je poleg epskih izrazita tudi dramska prvina – dialog.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4	Ni povzetka, ni obnove.	
0	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
1	Obnova odlomka brez vsebinske napake. Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	Pripovedovalec zagovarja svojega očeta in tekmuje z moškimi, ki ga je izzval. Kljub zmagi ne dobi objubljenega denarja. Izzivalec mu pravi, naj se ne jezi in naj se nauči odpuščati. Pripovedovalec razmišlja o tem.
2	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Pripovedovalec je pustil zelo pijanega očeta ležati v gostilni in potem je tekmoval z moškimi, ki se je iz tega norčeval. V polaganju rok zmagal, vendar ne dobi nagrade, ker »kaskader« ne drži svoje objube.
3	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	Odlomek govori o dogajanju v lokalu. »Kaskader« je s svojo pripombo užalil pripovedovalca, zato hoče ta fizično obračunati z njim, vendar si premisli. Na »kaskaderjev« predlog tekmujeta v polaganju rok. Zmaga pripovedovalec, tekmeč pa mu ne da objubljene denarne nagrade, ampak življenjski nasvet o jezi in odpuščanju. Pripovedovalec se pozneje zamisli nad tem.

Razlaga »kaskaderjevega« odziva (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	»Kaskaderja« jezi, ker pripovedovalec žali njegovega očeta, zato se mu hoče maščevati.
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Na pripovedovalčevo ravnanje se odzove tako, da predlaga dvoboj. Ko tekmujeta, se hvali, da je kaskader v filmih, vendar kljub temu ni uspešen. Ko pripovedovalec pusti očeta v gostilni, ga »kaskader« vpraša, ali ne bo zamenjal pleníc svojemu ta staremu, ko ga hoče nalomiti, pa pravi, naj ga izzove, kot se spodobi. Med tekmovanjem naklada o svojem delu pri filmih.
2	Razlaga je jasna, natančna.	»Kaskader« pripovedovalcu ob njegovem odhodu zastavi žaljivo vprašanje in ga s tem razjezi, na pripovedovalčevo jezo pa se odziva precej umirjeno. To se pokaže v tem, da noče fizičnega obračunavanja, ampak predlaga tekmovanje v polaganju rok. Da bi pokazal svojo dobronamernost oziroma »prijaznost«, ponudi pripovedovalcu denarno nagrado.

Razlaga sprejemanja poraza (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Poraz sprejme kot pravi športnik.
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Poraz sprejme brez težav. Ni mu mar, da je tekmeu nekaj obljubil, ker je lažnivec in prevarant. Pred pripovedovalca je postavil kozarec piva in se smejal. Potem mu je rekel, da se mora naučiti odpuščati, ker ga jeznega ne bo nihče imel rad.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Zaradi poraza ni prizadet, saj se smeji in norčuje. Še vedno se čuti močnega in pametnega; zmagovalcu namreč priporoča, kako naj v življenju ravna, poučuje ga o škodljivosti jeze in o odpuščanju.

Razlaga pripovedovalčevega spoznanja o sebi (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	O sebi spozna, da je močna osebnost.
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna. Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Spozna, da je jezen, ker ne more sprejeti ljudi takšnih, kot so. Zato mu je težko. Jezi se na mamo, ker je naredila samomor, na očeta, ker je pijanec, na sestro, ker ne pride domov ... Spozna, da je jezen, ker se boji odpustčati.
2	Razlaga je jasna, natančna.	Pripovedovalec se ob tej izkušnji zamisli nad vzrokom svoje jeze na družinske člane, na ljudi, ki ga hočejo ogojufati, in nase. Spozna, da je na druge jezen zato, ker jim ne more odpustiti, nase pa, ker se ne zna odzivati na ljubezen.

Citirana poved (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Citata ni. Citat ni smiselno povezan z razlago.	»Zato sem šel nazaj.«
1	Citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. Namesto citata je opisan primer.	»Z močjo svojih rok sem si priigrall tisto, česar ne morem vzeti.«
2	Citat je natančno v skladu z razlago.	»Vedno sem jezen, ker se bojim odpustčati in ker ne vem, kaj narediti, če te ima kdo rad.«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago.	»Kaskader« torej s svojimi odzivi vpliva na pripovedovalčevo spoznanje. Zaradi njegovih pripomb in njegovega ravnanja pripovedovalec spozna, kaj je vzrok njegove jeze nase in na ljudi v njegovi bližini.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

Mnenje o pripovedovalčevem ravnanju (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Mnenje ni izraženo. Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Po mojem mnenju je bil pripovedovalec večji frajer kot »kaskader«.
1	Mnenje je nejasno, pomanjkljivo, ni razloženo.	Mislím, da je pripovedovalec nad očetom že obupal, zato mu ni pomagal. »Kaskaderja« bi lahko pretepel. Prav je, da ga je premagal športno, ne vem pa, kaj bi bilo brez obljube, da bo dobil denar.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Pripovedovalec bi po moje moral svojega očeta nekako spraviti iz gostilne, ne bi ga smel pustiti v tako sramotnem položaju. A »kaskader« ni govoril o tem. Užalil ga je s pripombo o menjavanju pleníc očetu. To je bilo vsekakor zelo podlo. Všeč mi je, da se je pripovedovalec toliko obvladal, da izzivalca ni pretepel, ampak ga je premagal v polaganju rok. Zdi se mi, da je tako najboljše dokazal svojo moč.

Presoja pomena odpuščanja (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Presoja ni izražena. Presoja je izražena kot skopa trditev/ni povezana z odlomkom.	Z odpuščanjem se rešimo mnogih problemov, zato se mi zdi potrebno.
1	Presoja je nejasna, ni razložena/nakazana je v primeru iz življenja.	Ne vem, kaj je večja težava: prositi ali odpustiti. Menim pa, da se je treba obojega naučiti, če se želimo dobro razumeti z ljudmi okrog sebe. Ne smemo gojiti zamer.
2	Presoja je jasna, razložena.	Včasih si kdo zasluži našo jezo, a mislim, da z njo škodujemo bolj sebi kot drugim, saj je to zelo negativno čustvo. Če ga dolgo nosimo v sebi, ga čutimo kot veliko breme. Bolje je, da ljudem odpustimo in si olajšamo dušo. Odpuščati je treba tudi zato, ker ni nihče brez napak in zato nikoli ne vemo, kdaj bomo odpuščanje drugih potrebovali sami. Če bi se večkrat zavedali te resnice, bi po moje lažje odpuščali.

Utemeljitev presoje s primerom iz življenja (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje presoje.	Vsak človek kdaj koga užali in vsak je kdaj užaljen.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Moja sošolka je prevarala svojega fanta. Potem ji je bilo žal in ga je prosila, naj ji odpusti, vendar je bil tako prizadet, da tega ni mogel storiti.
2	Primer je opisan.	Prijatelju sem vedno stal ob strani in mu pomagal reševati probleme. Po dolgem času sem mu samo enkrat dejal, da mu ne morem pomagati, ker sem sam v veliki stiski. Bil je tako užaljen, da se ni več hotel družiti z menoj. Prizadet in jezen sem sklenil, da mu tega ne odpustim. Zamera, ki sem jo gojil do njega, pa me je obremenjevala. Ko se mi je prijatelj čez nekaj dni opravičil, sem mu odpustil. Takoj sem čutil, da sem rešen težkega bremena, in tega prijetnega občutka do danes nisem pozabil.

Logična členitev (zgradba) (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnicična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.

2. Samostojna interpretacija: Dane Debič, Tokovi življenja (odlomek)

Primeri v moderiranem točkovniku so ilustrativni – v kandidatovi interpretaciji ocenimo kot ustrezne vse zapise, ki navedenim primerom ustrezajo po taksonomski stopnji zahtevnosti.

Opredelitev odlomka glede na književno zvrst (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Ni opredelitive. Opredelitev je napačna.	Odlomek je metoda pogovora.
1	Zvrst je poimenovana.	Odlomek je iz epskega besedila.
2	Zvrst je poimenovana, navedena je tudi značilnost zvrsti v odlomku.	V odlomku se prepletajo epske, irske in dramske vrvine. Epsko je pripovedovanje o dogajanju, irsko izpovedovanje občutkov in misli, dramski pa je dialog.

Povzetek odlomka (Znanje in razumevanje)

Točke	Merila	Primer
4		
0	Ni povzetka, ni obnove.	
1	Obnova odlomka z vsebinsko napako.	
2	Obnova odlomka brez vsebinske napake. Povzetek odlomka z vsebinsko napako.	Miki prosi ženo, naj bo potrpežljiva in naj mu zaupa. Pravi, da bi zanjo naredil vse, ona pa mu pove, da ga ne ljubi. Miki izrazi prepričanje, da pač ni ustvarjen zanjo. Na koncu ji objubi, da se bo spremenil.
3	V povzetek niso vključeni vsi glavni motivi odlomka.	Miki in Bojana se pogovarjata o svojem zakonu. Bojana prizna, da Mikija ne ljubi, on pa se pri tem spomni, da je vedno odbijal ljudi, da ni bil privlačen zanje. Izreče misel, da mu v življenju nič ne uspe.
4	Povzetek odlomka brez vsebinske napake.	Miki je v poročnih dnevih opazil, da je njegova žena žalostna – da je zakon ne osrečuje. Najprej ji predlaga ločitev, potem jo prosi, naj potrpi. Bojana mu prizna, da ne čuti ljubezni do njega, in on glasno razmišlja o svojih neuspehih. Žena pravi, da je vreden spoštovanja, vendar jo moti, da je preveč neodločen, Miki pa meni, da bi ga lahko prav ona spremenila.

Prepoznavna – izbira problema/prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3	Merila	Primer
0	Problem ni izbran. Literarna prvina ni izbrana.	
1	Izbran je problem, ki je v odlomku samo nakazan. Izbrana je prvina, ki ni bistveno povezana z osrednjo prvino.	pravica do ljubezni
2	Izbran je problem, ki je smiselno povezan z osrednjim problemom. Izbrana je prvina, ki je smiselno povezana z osrednjo prvino.	potrpežljivost in zaupanje zakoncev
3	Izbran je osrednji problem odlomka. Izbrana je osrednja prvina odlomka. (Upoštevamo tudi poimenovanje v naslovu. Problem, izbran za ta vzorec samostojne interpretacije, je natisnjen krepko.)	odnos med zakoncema / želje in pričakovanja zakoncev

Razlaga izbranega problema/izbrane prvine (Razčlemba in razlaga)

Točke	Merila	Primer
3	Merila	Primer
0	Razlage ni. Razlaga je napačna, ne ustreza odlomku.	Nekoč sta se ljubila, zdaj pa drug drugega sovražita, ker nimata ničesar skupnega.
1	Razlaga je skopa/površna/hejasna.	Zakonca se ne razumeta najbolje, a se pogovarjata. Njun problem je, da drug drugemu ne moreta uresničiti želja in da se ne znata prilagoditi.
2	Parafraziran je ustrezen del odlomka.	Miki ima ženo rad. Pravi, da ji bo nudil, karkoli ji bo ugajalo, in da se je trudil, da bi bil zanjo privlačen. Bojana pa moža ne ljubi in ga ne spoštuje, ker iz njega veje nekaj puhlega in nedograjenega.
3	Razlaga je jasna, natančna.	Miki in Bojana v zakonu nista srečna, ker vsakega od njiju težijo neizpolnjena pričakovanja. Bojana moža ne ljubi in ga ne spoštuje. Trudi se uskladiti svoje želje z njegovimi, vendar čuti, da to ne bo rešilo njunih težav. Mikiju zakon več pomeni, saj ženo prosi, naj vztraja v njem. Pričakuje, da se ga bo vsaj navadila. Zanj bi naredil vse in predstavlja si, da bi lahko z njo postal boljši človek.

Utemeljitev razlage z opisanim ali s citiranim primerom iz odlomka (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Primer ni opisan. Citata ni.	
0	Opisani primer/citat ni smiselno povezan z razlago.	»Zunanje razkošje barv in daljav in globin je zapustilo sledi tudi v njeni miselnosti.«
1	Opisani primer/citat ni natančno v skladu z razlago, a je smiselno povezan z njo. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	»Tile najini poročni dnevi niso posebno medeni zate?«
2	Opisani primer/citat je natančno v skladu z razlago. (Opisani primer se ne upošteva, če je v razlagi že parafraziran del odlomka.)	»Jaz te prosim, Bojana, potrpežljivosti in zaupanja!« / »Morda se me le navadiš.« / »Šment, karkoli ti bo ugajalo, ti bom nudil ...« / »Pravico imaš do moje ljubezni, toda ... Mikki, jaz je zdaj ne čutim.« / »Ves teden se trudim, da bi uskladila svoje misli in želje tako, da bi bilo za najin zakon prav.«

Povzetek ugotovitev (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2		
0	Povzetka ni. Povzetek se ne nanaša na razlago, ampak npr. na zunanje dogajanje v odlomku (ponovljen je začetni povzetek).	
2	Povzetek se nanaša na razlago.	V odnosu med Bojano in Mikijem ni sreče ter zadovoljstva, ker v njem manjka ljubezni, spoštovanja in samospoštovanja, zakonca pa se tudi ne trudita enako.
(0 točk ali 2 točki, vmesnih točk ni.)		

Lastno mnenje o problemu/prvini v odlomku (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Nista zrela za zakon, ker živita vsak v svojem svetu in se ne znata pogovarjati.
1	Mnenje je nejasno, pomanjkljivo, ni razloženo.	Ni mi jasno, zakaj sta se Bojana in Miki sploh poročila, če se ne sprejemata, ne ljubita ... Miki naj bi bil tak, kot je. Zakaj bi se spreminjal za osebo, ki ga niti ne spoštuje?
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Mislím, da nobeden od teh dveh zakoncev ne ravna prav. Miki se preveč ponižuje, ko ženi ponuja vse, kar želi, hkrati pa jo prosi, naj bo potrpežljiva z njim, in je namesto ljubezni pripravljén sprejeti to, da se ga bo pač navadila. Bojana je moža poznala pred poroko in gotovo so jo njegove lastnosti motile že takrat, zato ne razumem, zakaj se je poročila z njim. Da tega ni naredila iz ljubezni, spozna tudi Miki.

Lastno mnenje o problemu/prvini na splošno (Sinteza in vrednotenje)

Točke	Merila	Primer
2	Mnenje ni izraženo.	
0	Mnenje je izraženo kot skopa trditev/ni povezano z odlomkom.	Prepričan sem, da navade ne morejo ohraniti zakona, čeprav so dobre.
1	Mnenje je nejasno, ni razloženo/nakazano je v primeru iz življenja.	Mnogi zakoni razpadejo, ker v njih ni prilagajanja in razumevanja. Preveč različni ljudje se ne bi smeli poročiti.
2	Mnenje je jasno, razloženo.	Mislím, da je za dobro zakonsko zvezo najpomembnejše spoštovanje. Zajubljenost, ki vidi vse najboljše in najlepše, namreč sčasoma mine in takrat se tudi zakonsko življenje pokaže v svoji goli resničnosti. Če se zakonca, ki spoznata, kako sta si različna, ne spoštujeta in se ne znata ali nočeta prilagajati drug drugemu, bi bilo bolje, da se razideta in si prihranita stalno nezadovoljstvo.

Utemeljitev mnenja s primerom iz lastnih/tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila	Primer
2	Naveden ni noben primer. Naveden je primer, ki ne utemeljuje mnenja.	Otroci morajo pogosto živeti razpeti med očetom in materjo, ki se ne razumeta.
1	Primer je samo imenovan/nakazan.	Tudi zakonca, ki v bloku stanujeta pod nami, se ne razumeta. Kadar sta doma, v glavnem slišimo njune prepire, sicer pa hodita vsak po svoje, vsak s svojo družbo.
2	Primer je opisan.	Nekoč sem bil na poroki svojega sorodnika in sem pozorno poslušal govor ženinove priče. Name je naredil največji vtis tisti del, v katerem je bilo rečeno, da je v zakonu najpomembnejše medsebojno spoštovanje, ker lahko samo z njim žena in mož ohranita vsak svojo osebnost in premostita razlike ter nesoglasja. Kar kmalu se je izkazalo, da moj sorodnik in njegova žena tega nista upoštevala. Že po dveh letih sta se razšla, ker sta se popolnoma odtujila drug drugemu; med njima ni bilo več ne ljubezni ne spoštovanja.

Logična členitev (zgradba) (Predstavitev dejstev in stališč)

Točke	Merila
2	
0	Besedilo ni logično členjeno, ni koherentno.
1	Besedilo je logično členjeno, ni koherentno. Besedilo je koherentno, ni logično členjeno.
2	Besedilo je logično členjeno in koherentno.

Jezikovna pravilnost, slogovna ustreznost

Točke	Merila
2	Slovnična pravilnost
2	Pravopisna pravilnost
2	Slogovna ustreznost

Točke	Merila
0	Veliko raznovrstnih napak, ki se ponavljajo.
1	Več raznovrstnih napak, ki se v glavnem ne ponavljajo.
2	Le nekatere vrste napak, ki se praviloma ne ponavljajo.

Za vse velja:

Dodatna navodila:

- Če kandidat piše obe interpretaciji, ocenimo prvo.
- Če piše interpretacijo na konceptni list, pri vrednotenju ne odbijemo točk.
- Če napiše manj kot 400 besed, lahko pri zgradbi doseže največ eno točko; če napiše manj kot 200 besed, lahko pri JPSU doseže največ tri točke.
- Za izviren naslov samostojne interpretacije pristojejo skupnemu seštevku točk eno točko do največjega možnega števila (30).